Kompetens személyeket azonban csak az az ember tud nevelni, aki egyrészt maga is rendelkezik a szociális kompetenciához tartozó készségekkel, másrészt ismeri azoknak a pszichológiai folyamatoknak természetét, amelyekben a szociális kompetenciát alkotó készségek formálódnak, növekednek. Emellett ismeri azokat a módszereket, eszközöket is, amelyekkel a kompetencia hatékonyan fejleszthető.

A tanárok felkészítésére készült programok ismeretanyagot, didaktikai és tapasztalati elemeket integrálnak, strukturált gyakorlatok, szerepjátékok alkalmazásával segítik a tapasztalati tanulást, a már alkalmazott módszerek tudatosítását, hatékonyságának növelését.

IRODALOM

Cornelius, H. Faire S: Everyone can vin. Simon Schuster, Australia, 1990.
Kreidler, J. W.: Creative Conflict Resolution. Scott, Foresman and company, London, 1984.

HORVÁTH SZABÓ KATALIN

Profil tantervbank

Profil a tantervkészítés, -értékelés és -terjesztés számára készült tantervi modell, tantervfejlesztési módszer és számítógépes programrendszer. A tantervet egyszerre három formában: a szokásos tantervi dokumentumként, számítógépes adatbázisként és végrehajtandó projektként ábrázolja. Sajátossága, hogy a tantervet strukturáltan, mint egymással összefüggésben lévő tantervi egységek hálózatát írja le, lehetővé téve ezzel a tanterv belső összefüggéseinek feltárását. A tanterv leírása és olvasása egyszerre történhet áttekintő, vagy a tanterv mélyére hatoló – akár tanmenet szintű – részletességgel.

A Profil három országos projektben került felhasználásra: a világbanki kölcsönnel támogatott szakképzési projektben (1992-1995), a PSZM által a kísérleti tantervek leírására szervezett projektben (1993) és az MKM által az engedélyezett tantervek felülvizsgálatára indított projektben (1994). Az 1994-es projekt eredményeképpen elkészült többezer tantervi egység terjedelmű tantervbankot az MKM terjesztési költségtérítés ellenében valamennyi közoktatási intézmény rendelkezésére bocsátja.

Jelenleg folyik a NAT bevezetésének támogatására szervezett, a NAT-nak és a követelményeinek megfelelő mintatantervek leírását célzó projekt. A mintatantervekből és a tantervi egységek választékából azok módosításával bármely iskolatípusba tartozó iskola előállíthatja a NAT követelményeinek megfelelő helyi tantervét.

A tanterv belső összefüggéseinek ábrázolásával a Profil tanterv lehetővé teszi a rejtett tantárgyak tanításának tervezését. Ilyen rejtett tantárgy lehet például a környezetvédelem, vagy az egészséges életmódra nevelés, ha azt a történelem, földrajz, biológia stb. tárgyak együttesében kívánják megvalósítani. Ugyanez a felépítés teszi lehetővé annak áttekintését is, hogy a NAT műveltségi területei hogyan szerepelnek egy adott mintatanterv vagy helyi tanterv konkrét tantárgyaiban.

A Közoktatási Törvény és a Profil tantervbank nyitott: bárki számára lehetővé teszi, hogy a NAT előírásának követésével minta- vagy helyi tantervet dolgozzon ki, ezt használja és mások számára ajánlja. Erre az öntevékenységre a NAT jóváhagyása után szükség is lesz, hiszen viszonylag rövid idő múlva minden iskolának a helyi viszonyoknak megfelelő pedagógiai programmal, illetve helyi tantervvel kell rendelkeznie. Remélni lehet, hogy az iskolák – kellő segítség esetén – élni fognak a tantervi szabadság lehetőségével.

KÁLDI TAMÁS